

HÄMEENLINNAN
KAUPUNKI

Omatoimikirjastot Hämeenlinnassa

14.12.2021

Omatoimikirjastot Hämeenlinnassa, since 2012

- Suomen ensimmäinen omatoimikirjasto, Jukolan kirjasto, otettiin käyttöön 23.4.2012. Hauhon kirjasto siirtyi omatoimiaikaan 25.5.2015
- Suurin menoerä oli kameravalvontajärjestelmän rakentaminen ja automaattien hankinta, Hauholle piti vaihtaa sähköinen ulko-ovi.
- Omatoimijärjestelmän suunnitteli Hämeen Lukko, tarvittiin erillinen kirjastokortti, jonka sisällä on tägi, kirjastokortit kalliita.
- Vuonna 2012 ei ollut vielä useampia järjestelmän toimittajia tai vaihtoehtoja.
- Omatoimijärjestelmä linkitettiin kirjastojärjestelmään, vähän työläs ratkaisu, mutta toimiva.
- Omatoimisuus aika molemmissa lähikirjastoissa joka päivä klo 6-22.
- Jukolan omatoimisuus (itsepalvelu) ei ollut asiakkaille ihan helppo asia, vaati asenteen muutosta ja markkinointia.

Hämeenlinna pääkirjasto 1.9.2020

- Pääkirjaston omatoimisuuteen siirryttiin perusteellisen peruskorjauksen jälkeen.
- Korjauksessa otettiin huomioon omatoimisuuden vaatimat tilaratkaisut, esim. että kaikki työ- ja käytävätilat saatiin eristettyä hyvin omatoimisuusajan alettua, hissillä ei pääse alakertaan, kameravalvonta voitiin rakentaa kokonaan uusiksi kattavasti.
- Omatoimijärjestelmä on Bibliothecan Open+
- Automaatit ovat Supan (nykyinen Lyngsoe)
- Omatoimisuutta odotettiin, palvelu oli sisään ajettu jo lähikirjastoissa, alussa ovella opastettiin asiakkaita ja aina kerrotaan uudelle asiakkaalle.

Pääkirjaston omatoimisuus

- Kirjasto on avoinna joka päivä omatoimisesti klo 6-22.
- Omatoimiaikana kirjautuminen vain päävesta kirjastokortilla ja tunnusluvulla, jokainen jolla oli kirjastokortti voi käyttää.
- Alle 15-vuotiaat voivat käyttää omatoimiaikana kirjastoa, mikäli huoltaja on allekirjoittanut sopimuksen kirjastossa.

Tulevaisuus

- Syksyllä 2021 kilpailutettiin omatoimijärjestelmä ja automaatit.
- Kaksi toimittajaa antoi tarjouksen ja Lyngsoen tarjous voitti.
- Nyt suunnitellaan aikataulua milloin muut lähikirjastot siirtyvät omatoimiaikaan.
- Ensin kuitenkin Hauhon ja Nummen (ent. Jukola) kirjastot muutetaan uuteen modernimpaan ja helppokäyttöisempään muotoon.
- Alkuvuodesta 2022 ovat vuorossa Kalvolan ja Tuuloksen kirjastot ja viimeistään 2023 Lammi ja Renko.

Miten omatoimisuus on toiminut

- Hämeenlinnassa ei ole ollut järjestyshäiriöitä omatoimisuusaikana.
- Vain automaattien lyhyet katkokset ovat haitanneet lainausta.
- Ovet ja kirjautuminen ovat toimineet hyvin, samoin pääkirjastolla pienet varattavat työhuoneet ovat myös olleet käytössä.
- Asiakkaat todella tyytyväisiä.
- Ns. miehitettyjä aukioloaikoja on vähennetty vain vähän, pääkirjastolla lähes 95 %:a lainoista automaateilla.
- Nummen kirjasto toimii isossa koulukeskuksessa, ei omaa sisäänkäyntiä, huono ratkaisu.

Kiitos!

Lisätietoja: irmeli.isokivijarvi@hameenlinna.fi